

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

18 decembrie 2012

JC Nr. 240

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituție și în conformitate cu prevederile art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: - proiectul de lege (4 file)
- nota informativă (2 file)

Igor Corman
Deputat în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. 3087	
"18" 12	2012
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I.- Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.24-26, art.137), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2:

După noțiunea "rezervă", se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: "declarație - mențiunea formulată la momentul semnării, ratificării, acceptării, aprobării unui tratat internațional multilateral sau aderării la el, prin care se interpretează unele prevederi ale tratatului de către partea moldovenească sau prin care partea moldovenească efectuează notificările cerute de tratat".

Se exclude noțiunea „publicare - publicarea integrală în ediții oficiale speciale a textului tratatului internațional intrat în vigoare”.

2. La articolul 7, alineatele (2) și (3) se expun în următoarea redacție nouă:

”(2) Președintele Republicii Moldova sau Guvernul Republicii Moldova adoptă decizia cu privire la inițierea negocierilor. În cazul tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin.(1), adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor acestor tratate sînt precedate de consultarea Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană. Propunerea cu privire la inițierea negocierilor este prezentată Comisiei parlamentare pentru aviz consultativ, însoțită de documentele menționate la alineatul (3) al prezentului articol.

(3) Propunerea cu privire la inițierea negocierilor este prezentată de către organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional, de comun acord cu și prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova. Propunerea conține argumentarea necesității încheierii tratatului, cu specificarea eventualelor consecințe de ordin politic, financiar-economic sau de altă natură, pe care le implică încheierea tratatului, proiectul acestuia, în limba de stat și, după caz, în limba străină convenită între părți, avizele ministerelor și departamentelor de resort. În cazul în care tratatul internațional nu conține un text autentic în limba de stat, se prezintă textul autentic al acestuia în limba străină convenită între părți și traducerea în limba de stat, care este asigurată de organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova prezintă avizul privind compatibilitatea proiectului tratatului cu prevederile Constituției Republicii Moldova și legislația internă.”

3. Se completează cu articolul 8¹ avînd următorul cuprins:

”Articolul 8¹. Aprobarea semnării

(1) După finalizarea negocierilor, se adoptă decizia cu privire la aprobarea semnării tratatului, prin decret al Președintelui Republicii Moldova - în cazul tratatelor care urmează a fi încheiate în numele statului sau prin hotărîre a Guvernului - în cazul celorlalte tratate.

În cazul tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin. (1), adoptarea deciziei cu privire la semnarea tratatului este precedată de consultarea Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană. Propunerea cu privire la aprobarea semnării tratatului este prezentată Comisiei parlamentare pentru aviz consultativ, însoțită de documentele menționate la alineatul (2).

(2) Propunerea cu privire la aprobarea semnării tratatului este prezentată Președintelui Republicii Moldova - în cazul tratatelor care urmează a fi încheiate în numele statului sau Guvernului Republicii Moldova - în cazul celorlalte tratate, de către organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional, de comun acord cu și prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Propunerea include textul tratatului negociat, în limba de stat și, după caz, în limba străină convenită între părți, nota informativă care conține referiri la procesul și rezultatele negocierilor, prevederile relevante ale tratatului care au fost modificate sau completate în urma negocierilor, eventualele consecințe de ordin politic, financiar-economic sau de altă natură, pe care le implică încheierea tratatului. În cazul în care textul tratatului negociat conține diferențe de fond față de textul inițial, la propunere se vor anexa avizele repetate ale ministerelor și departamentelor de resort, inclusiv avizul Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind compatibilitatea proiectului tratatului negociat cu prevederile Constituției Republicii Moldova și legislația internă. Propunerea va conține referiri privind nivelul la care se propune a fi semnat tratatul, numele și funcția persoanei care va semna tratatul, precum și, după caz, propunerea pentru acordarea deplinei puteri.

(3) În caz de urgență a semnării tratatului și doar dacă există temeiuri suficiente să se considere că proiectul tratatului propus spre semnare nu va conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului, se poate emite o unică decizie cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării tratatului, cu respectarea procedurii prevăzute la art.7. În acest caz, Comisia parlamentară politică externă și integrare europeană va emite un aviz unic cu privire la oportunitatea inițierii negocierilor și semnării tratatului internațional.

4. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„(1) Deplinele puteri se eliberează de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în corespundere cu decizia privind inițierea negocierilor și, respectiv, cu decizia privind aprobarea semnării tratatului.

(2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene eliberează depline puteri pentru participarea delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale, dacă este necesar potrivit regulilor de procedura ale reuniunii sau organizației respective.

(3) Procedura solicitării și perfectării deplinei puteri este determinată de legislația Republicii Moldova”.

5. Articolul 10 se completează cu alineatul (4) având următorul cuprins:

„(4) Semnarea în conformitate cu alin. (2) și (3) ale prezentului articol a tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin. (1) este precedată de adoptarea deciziei cu privire la aprobarea semnării tratatului potrivit articolului 8¹.”

6. La articolul 14, alineatul (5), după sintagma ”acestui spre informare” se adaugă sintagma ”în termen de cel mult 30 zile de la data semnării”.

7. Articolul 23 se completează cu alineatul (5) având următorul cuprins:

”(5) Până la sfârșitul lunii ianuarie a fiecărui an calendaristic, Ministerul afacerilor externe și integrării europene elaborează și transmite spre informare Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului o listă a tratatelor internaționale la nivel de stat și guvern semnate, ratificate, aprobate, la care s-a aderat, care au fost acceptate, care au intrat în vigoare în cursul anului calendaristic precedent, precum și lista tratatelor internaționale la nivel de stat și guvern care se planifică să fie inițiate, negociate, încheiate pe parcursul anului următor.”

8. La articolul 30, alineatul (1), va avea următorul cuprins:

”Actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare, însoțit de textul tratatului în limba de stat, inclusiv textele anexelor și documentelor aferente, rezervele și declarațiile Republicii Moldova la tratat efectuate la momentul semnării, ratificării, aderării, acceptării sau aprobării, precum și actele normative referitoare la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatului internațional se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova conform legislației. Ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova prin care se aduce la cunoștința publică data intrării în vigoare sau data încetării valabilității tratatului, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de cel mult 30 zile de la data intrării în vigoare, a încetării valabilității sau constatării încetării valabilității tratatului internațional.

Articolul 30 se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

(1¹) ”Textul în limba de stat al tratatului încheiat în formă simplificată, inclusiv textele anexelor și documentelor aferente, precum și rezervele și declarațiile Republicii Moldova la tratat efectuate la momentul semnării, împreună cu ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova prin care se aduce la cunoștința publică data intrării în vigoare a tratatului, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de cel mult 10 zile de la data intrării în vigoare a acestuia.

(1²) ”Textul în limba de stat al tratatului care se aplică provizoriu în conformitate cu articolul 16, împreună cu ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova prin care se aduce la cunoștința publică data începerii aplicării

provizorii a tratatului se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de cel mult 10 zile de la data respectivă”.

După alineatul (2) se introduce alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

”Actele oficiale indicate la alin.(1)-(2) se plasează pe site-ul oficial al Ministerului afacerilor externe și integrării europene în termen de cel mult 30 zile de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Art.II. – Articolul 1 al Legii nr. 173-XIII din 06.07.1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2008, 183-185, art.653) se modifică și se completează după cum urmează:

La alineatul (1), după cuvântul ”Financiare” și înaintea simbolului ”*” se introduce următorul text: ”precum și actele normative de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare a tratatelor internaționale, însoțite de textul tratatului în limba de stat, inclusiv textele anexelor și documentelor aferente, rezervele și declarațiile Republicii Moldova la tratat efectuate la momentul semnării, ratificării, aderării, acceptării sau aprobării, actele normative referitoare la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale, ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova prin care se aduce la cunoștința publică data intrării în vigoare sau data încetării valabilității tratatelor internaționale...”.

La alineatul (5), prima propoziție, după sintagma ” la data indicată în text”, se completează cu sintagma ”, cu excepția actelor nominalizate la alineatul (6) al prezentului articol.

Alineatul (6) va avea următorul cuprins: ”Actele normative de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare a tratatelor internaționale, însoțite de textul tratatului în limba de stat, inclusiv textele anexelor și documentelor aferente, rezervele și declarațiile Republicii Moldova la tratat efectuate la momentul semnării, ratificării, aderării, acceptării sau aprobării, actele normative referitoare la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale, ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova prin care se aduce la cunoștința publică data intrării în vigoare sau data încetării valabilității tratatelor internaționale se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova conform art.30 din Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova”.

Art.III. - Guvernul, în termen de 3 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Nota informativă

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Regimul juridic al încheierii tratatelor internaționale este reglementat, în prezent, prin Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Pe parcursul aplicării legii respective s-a constatat că aceasta nu reglementează sau reglementează insuficient unele aspecte, etape, proceduri ce țin de încheierea tratatelor internaționale, fapt care a generat unele situații confuze.

Prezentul proiect de lege are drept scop înlăturarea lacunelor existente în legea actuală, introducerea unor reglementări aduse la zi care să asigure reguli, competențe și proceduri clare menite să elimine posibilitățile unor interpretări diferite sau a confuziei de atribuții. Concomitent, se propune modificarea articolului 1 al Legii nr. 173-XIII din 06.07.1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, în vederea aducerii legislației în concordanță cu modificările și completările propuse la legea 595/1999.

În special, proiectul de lege reglementează procedura de aprobare internă, după finalizarea negocierilor, a semnării unui tratat internațional. Urmează a fi menționat faptul că prevederile legii actuale nu reglementează această etapă care se impune, în mod firesc, după finalizarea negocierilor și înainte de semnarea propriu-zisă a unui tratat internațional. Lacuna existentă în lege a generat confuzii de competență, în special, privind dreptul de a semna tratatele internaționale în numele Republicii Moldova. În concret, au fost semnate asemenea tratate fără aprobarea Președintelui Republicii Moldova, astfel aducându-se atingere prerogativelor șefului statului de a încheia tratatele internaționale în numele statului, prevăzute la art.86 alineat (1) din Constituție, persoana care a semnat atribuindu-și acest drept în temeiul art.10 din actuala lege, adică invocând capacitatea sa de a încheia fără depline puteri tratate în numele Republicii Moldova. Or, aprobarea semnării unui tratat internațional, în calitate de procedură internă a unui stat, și deplinele puteri pentru semnarea tratatului respectiv urmează a nu fi confundate. Deplinele puteri se referă doar la împuternicirea de reprezentare în afara hotarelor Republicii Moldova și nu exclude necesitatea respectării procedurii interne a aprobării semnării unui tratat internațional.

Totodată, pentru a evita birocratizarea excesivă și a răspunde unor situații de urgență, se reglementează procedura excepțională a aprobării simultane a negocierii și semnării unui tratat internațional, dacă există temeiuri suficiente să se considere că proiectul tratatului propus spre semnare nu va conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului internațional. La fel, tratatul negociat va fi avizat repetat doar în cazul în care va conține diferențe de fond față de textul inițial.

În aceeași ordine de idei, se prevede ca deplinele puteri să fie eliberate de către Ministerul afacerilor externe și integrării europene, în corespundere cu decizia privind inițierea negocierilor sau, după caz, cu decizia privind aprobarea semnării tratatului. Semnarea tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin. (1) va fi precedată întotdeauna de adoptarea deciziei cu privire la aprobarea semnării tratatului.

Pentru a preveni posibilitatea invocării neconstituționalității unor prevederi ale tratatelor internaționale după intrarea acestora în vigoare și a asigura, astfel, securitatea raporturilor juridice, se propune reglementarea expresă a obligativității emiterii de către Ministerul Justiției, atât la etapa inițierii negocierilor cât și, după caz, înainte de semnare, a avizului privind compatibilitatea proiectului tratatului internațional cu prevederile Constituției Republicii Moldova. Totodată, se va propune ulterior amendarea

Regulamentului Parlamentului în sensul perfecționării mecanismului intern de avizare a proiectelor tratatelor internaționale în faza inițierii negocierilor și înainte de semnarea acestora, prin implicarea în acest proces a comisiilor de profil și a direcției juridice a Secretariatului Parlamentului.

De asemenea, proiectul de lege desăvârșește procedura de consultare a Comisiei parlamentare pentru politică externă și integrare europeană înainte de inițierea negocierilor, precum și înainte de semnarea tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin.1 din legea 595/1999, în vederea evitării pe viitor a unor neclarități atestate în practica recentă a Comisiei.

În vederea asigurării realizării efective și depline a principiului constituțional al publicității actelor normative, inclusiv al tratatelor internaționale la care Republica Moldova devine parte, se propune modificarea procedurii de publicare a tratatelor internaționale. Și anume, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare, însoțit de textul în limba de stat a tratatului, textele integrale ale anexelor și documentelor aferente, rezervele sau declarațiile Republicii Moldova, efectuate la momentul semnării, ratificării, aderării, acceptării sau aprobării, actele referitoare la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale vor fi publicate concomitent în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Iar în termen de cel mult 30 zile de la data intrării în vigoare sau de la data încetării valabilității tratatului internațional va fi publicat doar actul care aduce la cunoștința publică faptele respective. Urmează a fi menționat faptul că legea actuală, care prevede publicarea tratatelor internaționale în ediții speciale ale Monitorului Oficial, nu se execută, iar timp de mai mulți ani textele tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte nu se publică. La fel, se reglementează procedurile, care la moment lipsesc, de publicare a tratatelor internaționale încheiate în formă simplificată, precum și a celor care se aplică provizoriu.

În fine, având în vedere competențele Ministerului afacerilor externe și integrării europene, se detaliază unele atribuții specifice ale acestei instituții în vederea eficientizării informării instituțiilor statului și a cetățenilor la subiectul încheierii și aplicării tratatelor internaționale ale Republicii Moldova. În acest scop, a fost prevăzută elaborarea de către MAEIE și transmiterea, până la sfârșitul lunii ianuarie a fiecărui an calendaristic, spre informare Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului a unei liste privind tratatele internaționale la nivel de stat sau guvern semnate, ratificate, aprobate, la care s-a aderat, care au fost acceptate, care au intrat în vigoare în cursul anului calendaristic precedent, precum și lista tratatelor internaționale la nivel de stat sau guvern care urmează a fi încheiate pe parcursul anului următor. De asemenea, se prevede obligativitatea plasării textelor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte pe site-ul oficial al Ministerului afacerilor externe și integrării europene în termen de cel mult 30 zile de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Adoptarea prezentei legi nu va necesita înființarea de noi structuri sau modificarea celor existente. De asemenea, implementarea legii nu va implica cheltuieli suplimentare decât cele prevăzute în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor vizate.

D. Corman
Igor Corman
Deputat în Parlament